

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnul deputat neafiliat Ciprian Ciubuc împreună cu un grup de parlamentari AUR, neafiliați (**Bp.364/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art.104 din *Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cu cinci noi alineate, alin.(2)-6), în sensul creării cadrului juridic pentru gruparea prin comasare a terenurilor agricole deținute de asociații de proprietari pentru realizarea unei agriculturi performante, aceasta fiind o soluție de utilizare rațională și eficientă a terenurilor agricole, precum și o strategie managerială care va avea drept rezultat obținerea unei dezvoltări sustenabile a zonei rurale.

De asemenea, potrivit *Expunerii de motive* se arată că „prin comasare de terenuri agricole poate avea loc gruparea a două sau mai multe loturi de pământ, aparținând unor proprietari diferiți în scopul asigurării, exploatării lor agricole mai eficient, fapt care determină un schimb de terenuri între aceștia. Schimbul de terenuri agricole se face în suprafețe egale sau prin echivalare atunci când terenurile diferă în privința fertilității sau a categoriei de folosință”.

II. Observații

A. Considerații generale

Potrivit art. 104 din *Legea fondului funciar nr. 1/1991 „Organizarea și amenajarea teritoriului agricol are ca sarcină crearea condițiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producției agricole și se execută pe bază de studii și proiecte la cererea proprietarilor, rezolvându-se următoarele probleme:*

a) corelarea dezvoltării agriculturii din zonă cu celelalte activități economice și sociale, stabilind măsuri care să conducă la creșterea producției agricole și la exploatarea în ansamblu a teritoriului;

b) gruparea prin comasare a terenurilor pe proprietari și destinații în concordanță cu structurile de proprietate și cu formele de cultivare a pământului, rezultate în urma asocierilor, stabilirea perimetrelor fiecărei proprietăți, comasând terenurile dispersate și rectificând hotarele nerațional amplasate;

c) elaborarea de studii și proiecte de organizare și amenajare a exploatațiilor agricole;

d) stabilirea rețelei drumurilor agricole ca o completare a rețelei de drumuri de interes general, integrate în organizarea și amenajarea de ansamblu a teritoriului, în scopul efectuării transportului producției și accesului mașinilor agricole necesare procesului de producție”.

Menționăm că inițiatorii nu au prevăzut implicațiile amendărilor propuse asupra textului legii de bază, precum și impactul asupra sistemului juridic aplicabil în prezent, respectiv dispozițiile *Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările ulterioare, Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare și a Codului civil*, nefiind identificate insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor actuale, precum și consecințele pe care noua reglementare le-ar avea asupra legislației în vigoare, inclusiv paralelismul legislativ.

Totodată, soluțiile juridice propuse sunt neclare și imprecise și nu realizează o configurare explicită a conceptelor și noțiunilor utilizate, astfel încât inițiativa legislativă nu instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o stabilitate și eficiență legislativă, nu identifică surse de finanțare a cheltuielilor necesare organizării și amenajării

terenurilor agricole sau pentru parcurgerea etapelor procedurale privind realizarea acestei comasări, raportat la faptul că această ipoteză juridică determină un schimb de terenuri între proprietari, fiind necesară realizarea unei evaluări a terenurilor, o eventuală compensare, în situația unei diferențe, respectarea drepturilor reale preexistente, precum și evidențierea atributului instanțelor judecătorești de a decide asupra naturii procedurilor de comasare și de a recunoaște aceste schimburi în conținutul cărților funciare.

B. Considerații punctuale

1.În ceea ce privește modificarea propusă pentru alin. (2) al art. 104 din lege, precizăm că este neclară, din conținutul acesteia nereieșind cui se adresează cererea proprietarilor privind „comasarea terenurilor”.

De asemenea, sintagma „*pentru a servi obținerii unor beneficii de dezvoltare a agriculturii*” utilizată la alin. (2) este de natură să imprime normei juridice un caracter echivoc, nefiind trasate, cu suficientă precizie, criterii obiective pe baza cărora să se realizeze gruparea prin comasare a terenurilor.

În același sens sunt și principiile enumerate de alin. (3) dat fiind gradul lor de abstractizare și generalitate, precum și criteriile prevăzute la alin. (5) – criterii științifice, juridice și de „*echivalență naturală, valorică și de performanță*”.

Mai mult, principiile propuse la alin. (3) ale art. 104 care vor sta la baza comasării, sunt similare cu cele ale cooperativelor, fără a se realiza legătura dintre acestea și măsurile redată la alin. (4) al aceluiași articol.

În plus, textele propuse la alin. (3) și (4) ale art. 104 au caracter declarativ, încălcându-se normele de tehnică legislativă.

Totodată, semnalăm că nu se prevede care este statutul juridic al asociației de proprietari, metodologia/procedura care stă la baza înființării sale, dacă noile titluri de proprietate se emit în beneficiul acestei asociații sau fiecărui proprietar în parte.

Precizăm că, în jurisprudența constantă a *Curții Constituționale* s-a reținut că dispozițiile legale trebuie să fie clare și precise, ca o condiție esențială a calității și constituționalității normei juridice, în caz contrar, aducându-se atingere art. 1 alin. (5) din *Constituție*.

Menționăm faptul că prin conținutul său, alin. (4) are un caracter precumpănitor tehnic și descriptiv, nefiind redactat în forma prescriptivă proprie normelor juridice: sunt nesocotite astfel exigențele de tehnică legislativă prevăzute de art. 8 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*.

În ceea ce privește art. 104 alin. (5) lit.a), considerăm necesară eliminarea sintagmei „*sau a fracțiile de parcele*” motivat de faptul că în legislația în vigoare nu este definită noțiunea de fracții de parcele și, ca atare apreciem că nu se justifică păstrarea acesteia în inițiativa legislativă.

Tot la alin. (5) lit. a), sintagma „*loturi compacte, de dimensiuni mai mari*” nu are nicio referință la o valoare, textul devenind neclar, în mod similar se prezintă și textul prevăzut la alin. (5) lit. b).

De asemenea, menționăm că nu se prevede cu claritate care este regimul juridic al „*loturilor rezultate în urma grupării parcelelor*” și care este semnificația juridică a „*repartizării*” acestor loturi proprietarilor de terenuri – operațiune la care se face referire în alin. (5) lit.b).

La alin. (6), prevederile sunt neclare, nu se poate distinge actul administrativ vizat, autoritatea care aprobă planul/proiectul de comasare al terenurilor și care emite titlul de proprietate conform noului amplasament.

La alin. (6) lit.b) a art. 104, considerăm că era necesară eliminarea mențiunii „*sau chiar mai multe unități administrativ teritoriale învecinate*”, întrucât imobilele se înregistrează în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, cât și la autoritățile administrației publice locale la nivel de unitate administrativ-teritorială.

2. La art. II din inițiativa legislativă, pentru rigoare normativă, raportat la prevederile art. 78 din *Constituție*, referirea ar fi trebui fi făcută la intrarea în vigoare a legii, iar nu la data publicării sale.

3. În plus față de aspectele menționate, precizăm că inițiativa legislativă nu stabilește modalitatea de asociere a proprietarilor terenurilor agricole, modalitatea de evitare a posibilelor încălcări ale dreptului de proprietate.

Învederăm faptul că, prin *Planul Național Strategic 2023-2027*, România are de îndeplinit obiectivul privind consolidarea sectorului agricol în mod rezilient, care să sporească diversitatea agricolă și securitatea alimentară pe termen lung, prin intermediul unor intervenții care conduc la creșterea viabilității și competitivității fermelor prin asigurarea unor venituri echitabile fermierilor care dețin ferme mai mici de 50 ha.

Fermele mici rămân un element esențial al agriculturii Uniunii Europene, deoarece au un rol vital în sprijinirea ocupării forței de muncă în mediul rural și contribuie la dezvoltarea teritorială.

Sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS) contribuie în mod direct la reducerea disparităților în materie de venituri între sectorul agricol și alte sectoare ale economiei naționale, determinând astfel diminuarea migrației tinerilor din mediul rural în mediul urban și în afara țării.

Acordarea plății redistributive pentru exploatațiile cu dimensiunea între 1-50 ha constituie un sprijin suplimentar pentru o suprafață de 3.748.473 ha gestionată de majoritatea fermierilor (97%) care contribuie la susținerea vitalității spațiului rural.

Plafonul alocat pentru anul 2023 este de 189.710.218,53. Cuantumul unitar planificat aferent este de 50,61 euro/ha în anul 2023.

CRISS se adresează fermierilor eligibili pentru plata sprijinului de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS). Fermele eligibile la plata CRISS se încadrează în intervalul de suprafață 1-50 ha.

Pentru a evita apariția condițiilor artificiale (fermieri care își vor diviza fermele în scopul obținerii sprijinului oferit prin această intervenție), CRISS va fi acordat fermierilor care nu și-au fragmentat exploatațiile după 2020.

Față de cele menționate, apreciem că, per ansamblu, textul propunerii legislative cuprinde prevederi care limitează îndeplinirea obiectivului prevăzut în Planul Național Strategic 2023- 2027 privind consolidarea sectorului agricol în mod rezilient, care să sporească diversitatea agricolă și securitatea alimentară și conține prevederi neclare, insuficiente și imprecise care nu permit aplicarea și interpretarea acestora, fiind elaborat cu nerespectarea prevederilor *Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Ion-Maxim CIOȚACU
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului